

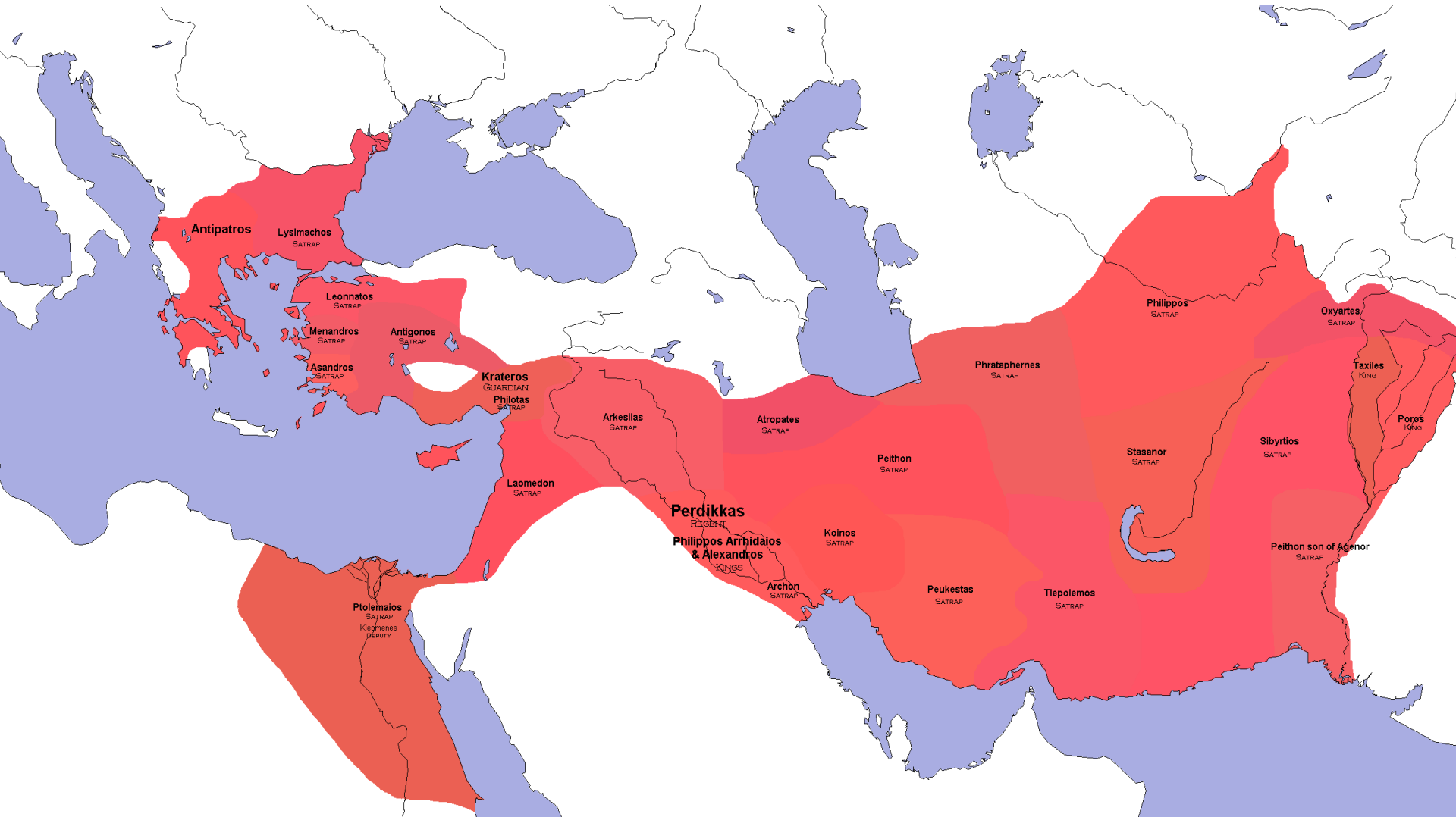
Alexandrovi nástupci

Doplňující materiál, který doplňuje
přednášku v předmětu BSSb1173
Kapitoly z dějin strategie a strategického
myšlení

Úvod

- Alexandr umírá počátkem června 323 ve věku nedožitých 33 let
- Nejasný nástupce
- Jednání v Babylonu a první násilí (zabití velitele pěchoty Meleagra a dalších cca. 300 mužů)
- Během následujících 42 let zemře násilnou smrtí mnoho účastníků jednání (resp. i těch, kdo se neúčastnili, ale týkalo se jich to)

Rozdělení moci v Babylonu

Kdo na mapě chybí?

- Synové starších diadochů
 - Kassandros, syn Antipatrův
 - Démétrios, syn Antogonův (řečený Poliorkétés – ničitel měst)
- A další
 - Polyperchon – mj. Antipatrův zástupce v Makedonii, později se stane regentem
 - Eumenés – velitel hypastistů, měl ve správě Kappadokii, (ke své smůle) vždy loajální k Alexandrovým dědicům
 - Seleukos – nedostal původně satrapii, ale jako zástupce velitele v Asii (Perdikkás) měl dobrou výchozí pozici

Lamijská válka (323-322)

- Pokus o povstání Řeků, Antipatros neúspěšně obléhán ve městě Lamia (střední Řecko)
- Z důležitých „hráčů“ je v ní zabit Leonnatos, který přivedl z Asie posily
- Antipatros s posilami posléze Řeky porazil

První válka diadochů (322-320)

- Udržení/posílení autority regenta x ambice nejsilnějších diadochů
- Perdikkás a Eumenés x Antigonos, Antipatros, Ptolemaios a Krateros
- Perdikkás zavražděn (Seleukem, Antigenem a Peithonem) během výpravy do Egypta, Eumenés porazil Kratera, Krateros padl
- Nové rozdělení moci v Triparadeis, regentem Antipatros (ten ale 319 umírá)

Druhá válka diadochů (319-315)

- Udržení pozice regenta x posílení ambicí nejsilnějších diadochů, zejména Antigona, rovněž osobní spor mezi Polyperchontem (jako Antipatrův zástupce ovládl Makedonii a stal se regentem) a Kassandrem (jako Antipatrův syn chtěl to, co měl otec)
- Polyperchon, Eumenés a Olympias x Antigonos a Kassandros
- Porážka regentství (Polyperchon zatlačen do pozadí, Eumenés zajat a popraven), Olympias zavraždí Filipa Arrhidaia, sama je ale zavražděna na příkaz Kassandra

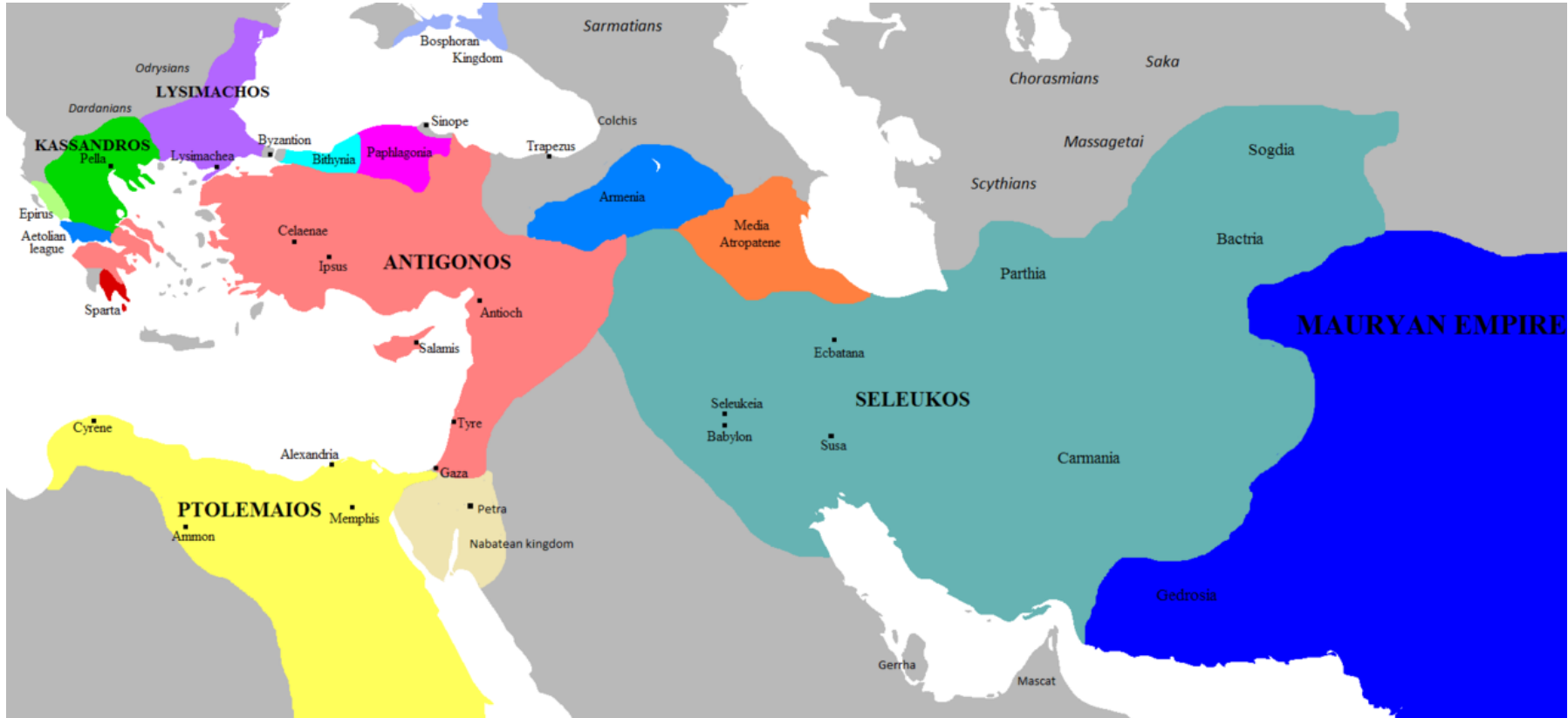
Třetí válka diadochů (314-311)

- Prosazení Antigonu (jako regenta, nebo i něčeho navíc?) x ambice ostatních diadochů, ve hře otázka, zda má vůbec šanci udržet jednotu říše
- Antigonos a Polyperchon x Ptolemaios, Kassandros, Lýsimachos a Seleukos
- Nerozhodné, ale dvě události předznamenají další vývoj
 - Kassandros nechá zabít Roxanu a jejího syna, dědictví již nemůže přejít na Alexandrova potomka (teoreticky ještě zbýval Héraklés, údajný nemanželský Alexandrův syn, toho ale nedlouho poté po jednání s Kassandrem nechal zabít Polyperchon)
 - Ve snaze zajistit západ neudrží Antigonos Babylonii, které se v tzv. Babylonské válce (311-309) zmocní Seleukos

Čtvrtá válka diadochů (308-301)

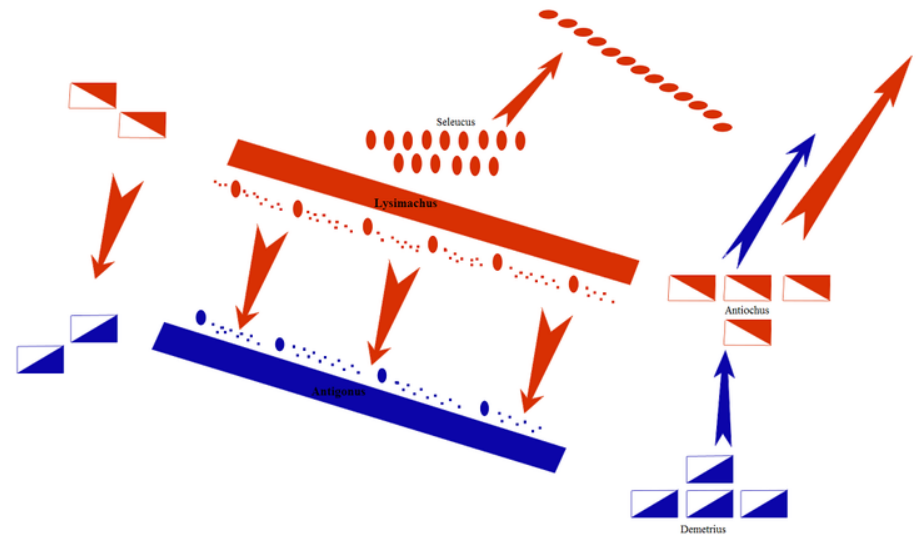
- Zachování jednoty pod Antigonem x potvrzení faktické nezávislosti ostatních diadochů
- Antigonos x Seleukos, Lýsimachos, Kassandros a Ptolemaios
- Během války se všichni zmínění postupně prohlásili králi
- Bitva u Ipsu (301) – Antigonos padl a s ním i poslední hypotetická šance na udržení říše

Situace před bitvou u Ipsu

Bitva u Ipsu

- Poměr sil:
 - Antigonos:
 - 40 000 falanga
 - 30 000 ostatní pěchota
 - 10 000 jízda
 - 75 slonů
 - Seleukos a Lýsimachos:
 - 64 000 pěších (asi polovina falanga)
 - 15 000 jezdců
 - 400 slonů

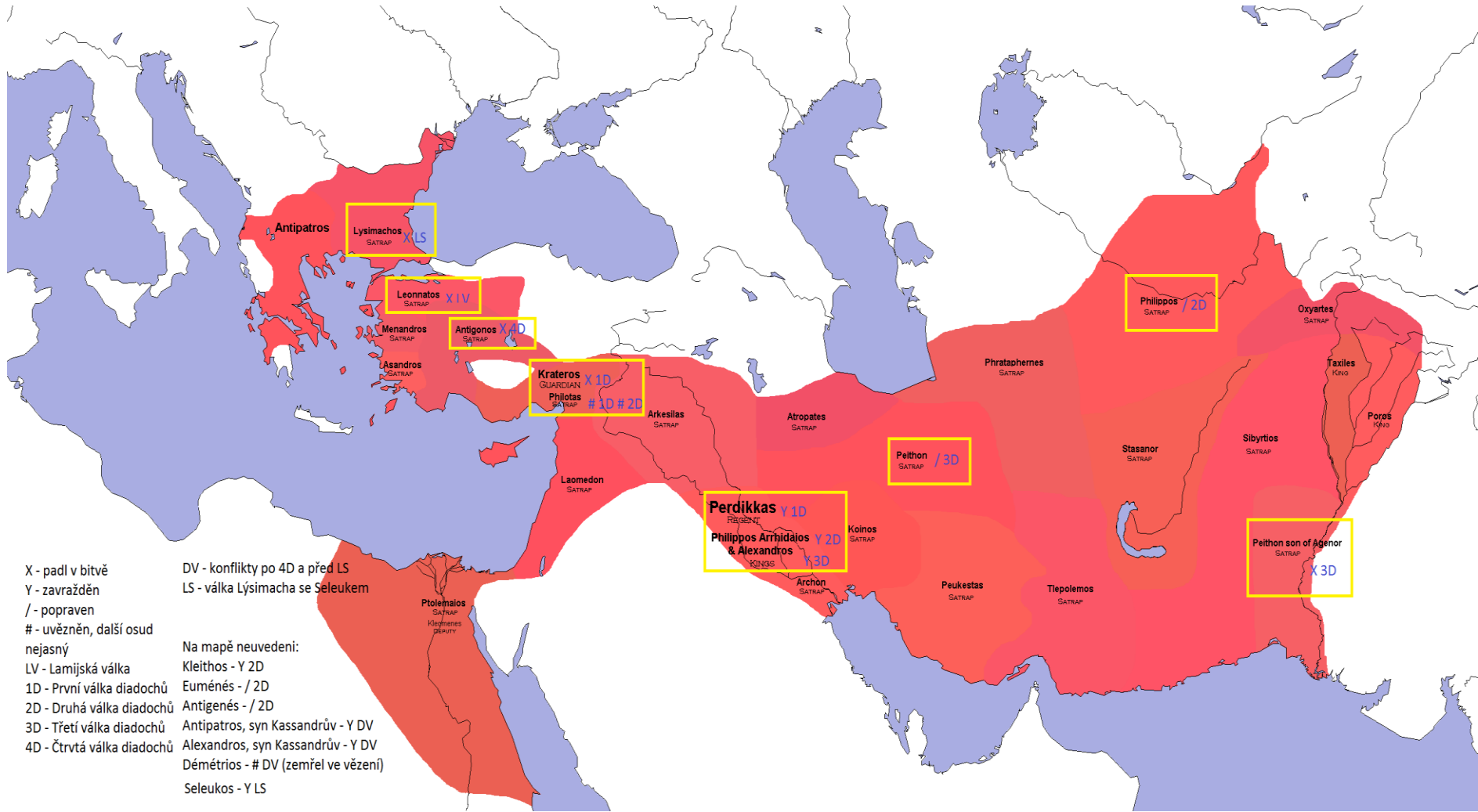
Situace po bitvě u Ipsu

Dokončení bojů

- Již nejde o jednotu, jen o to, kdo co udrží/získá (neukojené ambice Démétria, možné spory o následnictví v nově vznikajících říších)
- Po smrti Kassandra nakonec ovládl Makedonii Démétriov syn Antigonos Gonatas
 - Kassandrovi synové zabiti (jeden zabit Démétriem, kterého zavolal, aby mu pomohl s bratrem, druhý zabit Lýsimachem)
 - Demetrios během tažení proti Seleukovi byl zajat, když k jeho protivníkovi přešla jeho armáda
- Konflikt Seleuka a Lýsimacha (285-281)
 - Poslední válka mezi diadochy (první generací diadochů)
 - Končí smrtí Lýsimacha v bitvě u Kurupedia a zavražděním Seleuka krátce po bitvě

Smutná bilance

- X - padl v bitvě
- Y - zavražděn
- / - popraven
- # - uvězněn, další osud nejasný
- LV - Lamijská válka
- 1D - První válka diadochů
- 2D - Druhá válka diadochů
- 3D - Třetí válka diadochů
- 4D - Čtvrtá válka diadochů

- DV - konflikty po 4D a před LS
- LS - válka Lýsimacha se Seleukem
- Na mapě neuvedeni:
 - Kleithos - Y 2D
 - Euménés - / 2D
 - Antigenés - / 2D
 - Antipatros, syn Kassandrův - Y DV
 - Alexandros, syn Kassandrův - Y DV
 - Démétrios - # DV (zemřel ve vězení)
 - Seleukos - Y LS

Otevřená témata do budoucnosti

- Spor o Koilé Sýrii mezi Seleukovci a Ptolemaiovci
- Ptolemaiovské zájmy v Malé Asii a Řecku
- Role Makedonie v Řecku
- Udržení území na východě

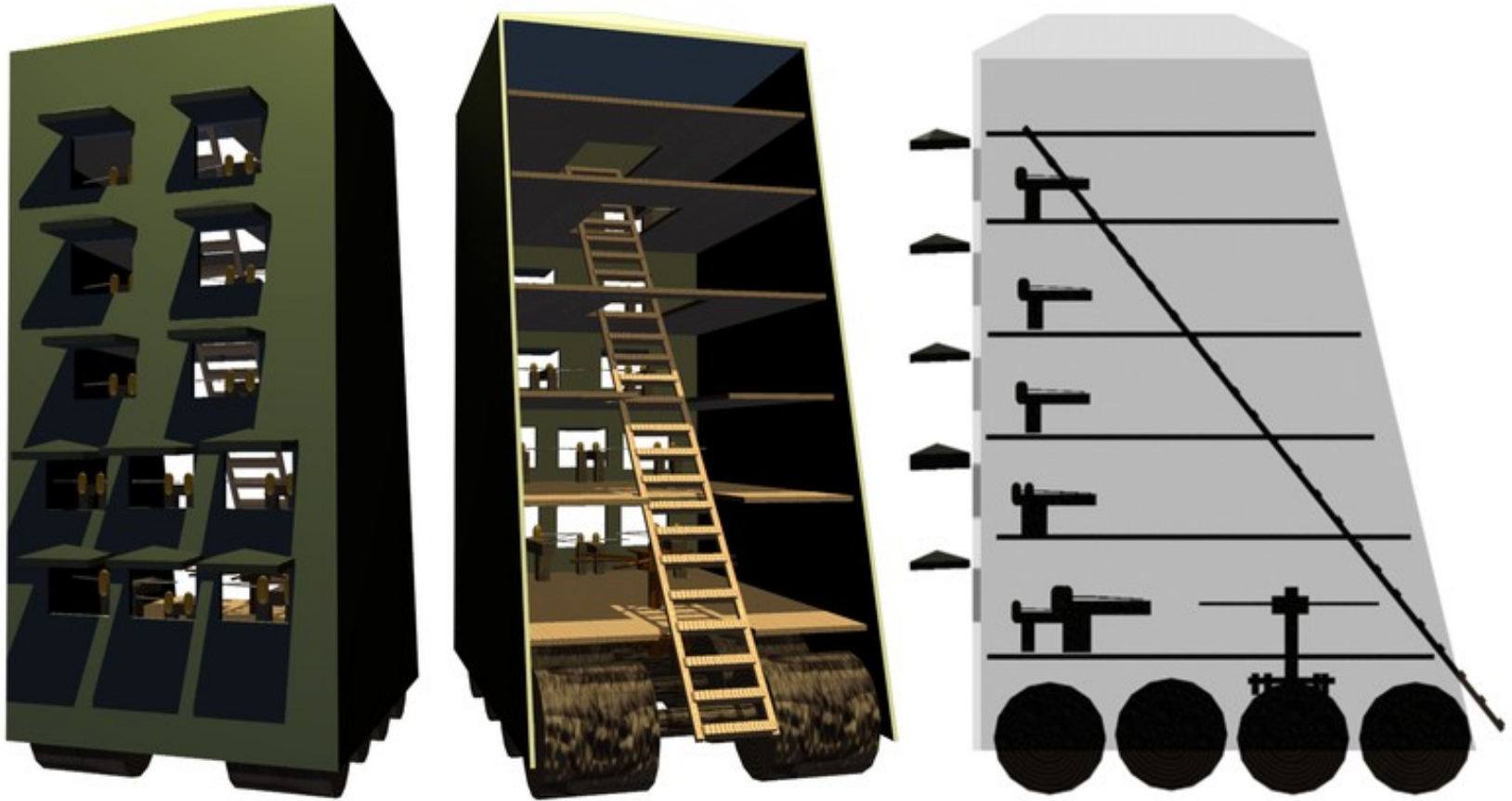
Specifika ve vojenství

- Vliv vojska, možnost tlaku vojáků na usmíření či šance, že vojevůdce získá na svou stranu armádu protivníka
- Pomalé zavádění „neřeckých“ prvků do vojenství (vyjma slonů)
- Nadále růst kvality v obléhací technice
- Zdrojem vojáků i do budoucna hlavně
 - žoldnéři z Řecka, Makedonie, Thrákie, později Galatie
 - usedlíci řecko-makedonského původu, kteří dostali půdu na daném území, a jejich potomci
- Roste dominance falangy, prodlužování zbraní, potenciálním problémem do budoucna zajištění kvalitní těžké jízdy a koordinace falangy s ostatními složkami

Démétrios a obléhání Rhodu

- V roce 306 Rhodané odmítli podpořit tažení Démétria proti Ptolemaiovským pozicím v Malé Asii a na Kypru; tažení bylo celkem úspěšné a oslabilo pozici Egypta v oblasti
- V roce 305 Démétrios zaútočil na Rhodos
- Mj. nechal postavit obléhací věž zvanou Helépolis (Dobyvatel měst); výška cca. 40 metrů, katapulty 2x82 kg, 4x27 kg, 10x14 kg + vrhače šipek
- Rhodané věž zastavili – dvě verze jejich úspěchu
 - směrem, kudy měla věž zaútočit, začali systematicky vypouštět vodu, podmáčení terénu způsobilo zapadnutí věže
 - věž byla ostřelována tak, že se uvolnila část jejích kovových plátů; aby nebyla zapálena, nechal ji Démétrios stáhnout
- Obléhání ukončeno v roce 304 dohodou, věž zůstala na místě a Rhodané aspoň měli materiál na Kolos (stavěn 292-280)

Helépolis (rekonstrukce)

DĚKUJI ZA POZORNOST